

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำอึดุมสติของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
A NEED ASSESSMENT FOR DEVELOPING MINDFUL LEADERSHIP
OF SCHOOL ADMINISTRATIONS UNDER THE PATHUM THANI
SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

¹บุรินทร์ แก้วประพันธ์, ²พร้อมพิไล บัวสุวรรณ และ ³สุชาดา นันทะไชย
¹Burin Kaewprapan, ²Promptilai Buasuwan, and ³Suchada Nunthachaiya

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ประเทศไทย
Kasetsart University, Thailand

¹Burin.k@ku.th

Received July 10, 2021; Revised October 9, 2021; Accepted November 20, 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ระบุและจัดลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำอึดุมสติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยโดยการตอบแบบสอบถามได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งได้มากจากการสุ่ม จำนวน 258 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย 1) แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิธี $PNI_{modified}$ ผลการวิจัย พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำอึดุมสติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ลำดับที่ 1 คือ ด้านการมีความสงบสุขุม ($PNI_{modified} = .374$) ลำดับที่ 2 คือ ด้านการอยู่กับปัจจุบันเป็นการปกติ ($PNI_{modified} = .340$) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการเกิดความตระหนักรู้ในตนเอง ($PNI_{modified} = .321$) และลำดับที่ 4 คือ ด้านการมีอุเบกขา ($PNI_{modified} = .315$)

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น, ภาวะผู้นำอึดุมสติ, ผู้บริหารสถานศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³ รองศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Abstract

The main purpose of this study was to studying the needs assessment of mindful leadership of school administrators the secondary educational service area office pathum thani, The samples used in the research by the respondents include teachers and educational personnel which was obtained from a random number of 258 people and by interviewing 6 people including school administrators the tools used. Research includes 1) Level 5 assessment scale questionnaire 2) structured interview protocol, statistics, which are used in data analysis including average (\bar{x}) standard deviation (S.D.) and the modified priority needs index (PNImodified) The research findings are as follows : the results of a study of the needs assessment of the development of mindful leadership of administrators the secondary educational service area office pathum thani The level of expression of the behavior as a whole was at the most Consider that the required priority index (PNImodified) is equal to 0.374 The skills in discretion are of utmost importance and necessity.

Keywords: Necessary needs, Mindful leadership, Educational administrators

บทนำ

การที่จะสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพขึ้นมาในสังคมได้นั้นหนึ่งในปัจจัยสำคัญก็คือ การศึกษา เพราะคนที่มีคุณภาพย่อมส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรไปจนถึงการพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งเป้าหมายการศึกษาในโลกสมัยใหม่ คือ การพัฒนาความฉลาดหรือความสามารถของผู้เรียน 3 ด้านใหญ่ไปพร้อมกันคือ ความฉลาดทางปัญญา (IQ) ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความฉลาดทางสังคม (SQ) ควบคู่กันไป ไม่ควรเน้นแค่การพัฒนาความรู้เชิงวิชาการและความรู้ทักษะเชิงวิชาชีพ เพราะคนที่ความฉลาดทางอารมณ์จะประสบความสำเร็จในทางการงานและชีวิตส่วนตัวได้มากกว่า และคนที่มีความฉลาดทางสังคมจะร่วมมือและช่วยเหลือองค์กร ชุมชน สังคม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้ดีกว่า และช่วยพัฒนาประเทศให้เจริญเติบโต อย่างเข้มแข็งได้มาก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำขององค์กร เป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน ทิศทางการปฏิบัติงาน รวมไปถึงวัฒนธรรมขององค์กร โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง รู้ลึกถึงความต้องการของผู้คน

ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ โน้มน้าวทัศนคติของผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความสุขในการแก้ไข ความขัดแย้งในที่ทำงาน กระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีแรงจูงใจในการทำงานที่ดี สร้างแรงบันดาลใจให้มีความรักงาน รักองค์กร จะสามารถสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ (กัลยมน อินทุสุต และคณะ, 2554) ซึ่งงานวิจัยของ Tenney & Gard (2016) กล่าวว่า การฝึกสติมีผล ต่อความเป็นผู้นำทุกด้านวิธีหนึ่งเพราะมันเพิ่มการรับรู้ตนเองการควบคุมความสนใจการทำงานของจิตด้านอื่นๆ และทุกสิ่งที่เราทำสำเร็จหรือล้มเหลวเป็นผลมาจากการทำงานของ จิตใจที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการเพิ่มความตระหนักรู้ในตนเองถือเป็นทักษะความเป็นผู้นำที่ สำคัญที่เราสามารถพัฒนาได้ Maria Gonzalez (2012) ได้ระบุตัวชี้วัดคุณลักษณะของผู้นำ อุดมสติ ไว้ 9 ประการดังนี้ 1) อยู่กับปัจจุบันเป็นการปกติ หมายถึง การตั้งเป้าอยู่กับ สถานการณ์ปัจจุบันแทนที่จะมัวคิดถึงเรื่องในอดีตหรือกังวลถึงอนาคต 2) มีความตระหนักรู้ คือ มีความรู้สึกนึกคิดใดเกิดขึ้นในขณะนั้น จะไม่บดบังด้วยอารมณ์หรือวิธีคิดแง่ร้าย 3) มีความสงบสุขุม การมีความสงบสุขุม จะสามารถทำให้การตัดสินใจฉับไว ทั้งยังช่วยให้คนรอบข้างไม่ตื่นตระหนก ไม่ว่าสถานการณ์จะเป็นอย่างไรก็เผชิญหน้าได้อย่างไม่เสียศูนย์ 4) มีสมาธิ จดจ่อ นั่นคือการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ไปจัดการงานสำคัญกว่าให้สำเร็จได้ตั้งใจแทนการ จัดสรรอย่างกระจัดกระจาย พวกเขาจะจดจ่อกับสิ่งที่เห็นว่าสำคัญที่สุดในขณะนั้น 5) มีความ ชัดเจน คือมีความชัดเจนในการดำเนินการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการทำงาน ตามลำดับความสำคัญ 6) มีอุเบกขา คือความสามารถในการยอมรับสิ่งต่าง ๆ อย่างที่มันเป็น โดยไม่ต่อต้าน ไม่เสียเวลาไปดิ้นรนแก้ไขในสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้และไม่กดดันตัวเอง 7) มีความคิดบวก คือ แรงผลักดันที่ดีให้ตนเอง องค์กร ครอบครัว และชุมชน 8) มีความกรุณา คือมีความเป็นห่วงใย เอาใจใส่ ให้ความสำคัญ ให้คุณค่ากับตนเองและผู้อื่น 9) มีคุณธรรมที่ไม่ ต่างพร้อย คือ มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ กล้าหาญและรับผิดชอบในการกระทำของตน ไม่กล่าวโทษ ผู้อื่นที่ทำผิดพลาดโดยไม่ตั้งใจ ทั้งหมดที่กล่าวมาคือคุณลักษณะขั้นพื้นฐานของผู้นำที่มี ประสิทธิภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว จะเห็นว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำอุดมสติ สามารถครองใจบุคลากรในสถานศึกษารวมไปถึงการได้รับการสนับสนุนจากคนรอบข้าง ซึ่ง ส่งผลทำให้ทิศทางของกลยุทธ์ และเป้าหมายของสถานศึกษาในการวิจัยนี้ผู้วิจัยมีความสนใจ ในการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำอุดมสติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ปทุมธานี เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้เป็น แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารในโรงเรียน มัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ไปใช้วางแผนพัฒนา บุคลากรสายงานบริหารให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อระบุและจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำอุดมสติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 2,109 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 22 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 324 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียน 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ จากนั้นคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างให้ได้ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิดภาวะผู้นำอุดมสติของ Maria Gonzalez (2012) พบว่าด้านที่ส่งผลต่อการครองใจบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อนำมาซึ่งความสำเร็จของเป้าหมายที่สถานศึกษาวางแผนไว้ ประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการอยู่กับปัจจุบันเป็นการปกติ 2) ด้านการมีความตระหนักรู้ในตนเอง 3) ด้านการมีความสงบสุข 4) ด้านการมีสมาธิจดจ่อ 5) ด้านการมีความชัดเจน 6) ด้านการมีอุเบกขา 7) ด้านการมีความคิดบวก 8) ด้านการมีความกรุณา และ 9) ด้านการมีคุณธรรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบตอบสนองคู่ เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำอุดมสติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำอุดมสติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เพื่อระบุและจัดลำดับความต้องการจำเป็นด้วยการหาค่า PNI_{modified}

ผลการวิจัย

จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 258 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79 สรุปผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของภาวะผู้นำอุดมสติของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในแต่ละด้าน

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับ
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1	ด้านการอยู่กับปัจจุบันเป็นการปกติ	3.44	0.403	ปานกลาง	4.61	0.478	มากที่สุด	.340	2
2	ด้านการเกิดความตระหนักรู้ในตนเอง	3.52	0.413	มาก	4.65	0.432	มากที่สุด	.321	3
3	ด้านการมีความสงบสุขุม	3.40	0.446	ปานกลาง	4.67	0.468	มากที่สุด	.374	1
4	ด้านการมีสมาธิจดจ่อ	3.61	0.642	มาก	4.68	0.489	มากที่สุด	.296	6
5	ด้านการมีความชัดเจน	3.62	0.615	มาก	4.67	0.471	มากที่สุด	.290	7
6	ด้านการมีอุเบกขา	3.56	0.643	มาก	4.68	0.458	มากที่สุด	.315	4
7	ด้านการมีความคิดบวก	3.80	0.509	มาก	4.69	0.434	มากที่สุด	.234	9
8	ด้านการมีความกรุณา	3.60	0.616	มาก	4.70	0.427	มากที่สุด	.306	5
9	ด้านการมีคุณธรรม	3.68	0.637	มาก	4.72	0.434	มากที่สุด	.283	8
	รวม	3.58	0.547	มาก	4.67	0.455			

จากตารางที่ 1 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง 258 คน ลำดับที่ 1 คือ ด้านการมีความสุข (PNI_{modified} = .374) ลำดับที่ 2 คือ ด้านการอยู่กับปัจจุบันเป็นการปกติ (PNI_{modified} = .340) ลำดับที่ 3 คือ ด้านการเกิดความรู้สึกในตนเอง (PNI_{modified} = .321) ลำดับที่ 4 คือ ด้านการมีอุเบกขา (PNI_{modified} = .315) และลำดับที่ 5 คือ ด้านการมีความกรุณา (PNI_{modified} = .306)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำอุดมสติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยเป็นดังนี้

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อระบุและจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำอุดมสติของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการมีความสุข เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาควรมี แสดงให้เห็นว่า ความสุขุมมีผลต่อคุณลักษณะของผู้นำอุดมสติเพราะการกระทำสิ่งใดด้วยความสุขุม รอบคอบไม่รีบร้อน สติจึงจะเกิดผลเพราะสติคือความไม่ประมาท ความสามารถในการควบคุมการทำ การคิด ให้อยู่ในกรอบ ให้คิดอย่างไตร่ตรอง อย่างละเอียดถี่ถ้วนในขณะการทำ การพูด การคิด ทำให้เกิดความรอบคอบ Phra Dhammakittiwong (2010) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ชาญโชติธัญเจริญ (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติศาสนา และวัฒนธรรม ในบริบทอาเซียนผู้บริหารสตรีเป็นผู้ที่มีความสุขุม เยือกเย็น จึงสามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เครียดได้

ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 2 คือ ด้านการอยู่กับปัจจุบันเป็นการปกติ แสดงว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำอุดมสติจะต้องเอาใจใส่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบัน ในด้านการบริหารบุคลากร เวลา งานและปัญหาที่เกิดขึ้นตรงหน้า มีการจัดลำดับความสำคัญในการทำงาน การแก้ปัญหาที่ทำกำลังเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งคล้ายคลึงกับที่ ศุภกรใจ เจริญสุข (2563) กล่าวว่า การอยู่กับปัจจุบันสามารถส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำงาน และสามารถลดความทุกข์ที่เกิดจากการฟุ้งซ่าน ความกังวล สามารถแสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายในการทำงานของตนเองอย่างชัดเจน เป็นขั้นตอน

ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 3 คือ ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง แสดงว่าผู้นำอุดมสตินั้นจะต้องรับรู้และเข้าใจตนเองรวมถึงสภาพรอบข้างของตน ผ่านการสำรวจจุดแข็ง จุดอ่อน ความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ของตนเองเสมอสอดคล้องกับที่ณัฐรพงค์ จันทราทิพย์ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำด้านการตระหนักรู้ในตนเอง (Self Awareness) พบว่าผู้นำที่มีความฉลาดทางอารมณ์นั้นมีความเป็นผู้รู้จักตน รู้ถึงบทบาทหน้าที่ความ

รับผิดชอบ มีความพยายามในการทำงาน ความมั่นใจในงานของตนเอง และมีการพิจารณาการทำงานต่างๆด้วยใจที่เป็นธรรม

ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 4 คือ ด้านการมีอุเบกขา แสดงว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาควรวางตัวเป็นกลาง มีความยุติธรรม ไม่เข้าข้างฝ่ายใดในการทำงานนั้นจะทำให้ครูผู้สอนเกิดความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหาร ว่าการบริหารที่เกิดขึ้นนั้นผ่านการดำเนินการอย่างตรงไปตรงมา บุญญาพงษ์ ดวงมาลัย (2564) กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีอุเบกขานั้น จะวางตนอยู่บนพื้นฐานความยุติธรรมเมื่อเกิดปัญหา ปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมจริยธรรม มีใจเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง สามารถประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน สามารถรักษาราชการให้มั่นคง มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จ ดำเนินการทางวินัย ตักเตือนและลงโทษโดยยึดหลักความยุติธรรม ให้กำลังใจและให้คำแนะนำครูที่ทำงานผิดพลาดรวมถึงการให้โอกาสกับ เพื่อนร่วมงานได้แก้ไขการทำงาน

ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 5 คือ ด้านการมีความกรุณา แสดงว่าการบริหารงานในโรงเรียนผู้บริหารจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานด้วยเพื่อให้รับทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อสร้างขวัญกำลังใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา ธวัชชัย ตรีวรชัย (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารควรช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ หากเพื่อนร่วมงานมีความทุกข์ อย่างเต็มใจ และเต็มความสามารถที่จะช่วยได้ นั่นคือผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแสดงออกทางพฤติกรรมให้เห็นถึงการให้ความช่วยเหลือบุคลากรในสถานศึกษาตามความเหมาะสมสามารถให้คำปรึกษารวมไปถึงการสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเอง การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับครูผู้สอนในด้านต่าง ๆ เช่นการแสดงความยินดีเมื่อครูประสบความสำเร็จในการทำงาน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากผลการวิจัยความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำอุดมคติของผู้บริหารสถานศึกษา ลำดับที่ 1 ด้านการมีความสงบสุขุมและลำดับที่ 2 ด้านการอยู่กับปัจจุบันเป็นการปกติ แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของผู้บริหารที่ควรแสดงให้ครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นคือ ความสงบสุขุม มีสติ มีความคิดรอบคอบ ในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงสิ่งที่เป็นจริงในปัจจุบันหรือเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาให้กลับเข้ามาอยู่ในสถานการณ์ปกติโดยเร็ว จึงจะเป็นที่ยอมรับของครู แสดงว่าครูยังคงต้องการผู้บริหารที่มีศักยภาพในการทำงานและแสดงพฤติกรรมนั้นๆ ออกมาอย่างเด่นชัด มากกว่าให้ผู้บริหารแสดงคุณลักษณะด้านการเกิดความตระหนักรู้ในตนเอง ด้านการมีอุเบกขาและด้านการมีความกรุณา ที่เป็นความต้องการจำเป็นในลำดับถัดมา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *เอกสาร “รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทย ให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร”*. กลุ่มสถิติและวิเคราะห์สภาวะทางการศึกษา สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- กัลยมน อินทุสุต. (2554). *ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2554)
- ณัฐพงษ์ จันทราทิพย์ 2561. *พุทธบูรณาการพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความฉลาดทางอารมณ์สำหรับความยั่งยืนขององค์กร*. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (ฉบับพิเศษ) เมษายน-มิถุนายน 2560
- ฐอรกาญจน์ ฉายโชติธัญเจริญ และอมรชัย ตันติเมธ. 2561. *คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของประเทศในกลุ่มอาเซียน**. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์ ปีที่ 18 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2561
- ธวัชชัย ตรีวรชัย. 2561. *ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วารสารปรัชญาปริทรรศน์ ปีที่ 23 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน พ.ศ.2561
- บุญญาพงษ์ ดวงมาลย์. 2564. *การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. Journal of Modern Learning Development ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์ 2564
- มาเรีย กอนซาเลส. 2012. *ผู้นำอู๋ดมสติ Mindful Leadership*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุขภาพใจ
- ศุภกรใจ เจริญสุข. (2559). *ความหมายและปัจจัยบ่มเพาะสติ จากประสบการณ์ของสตรีไทยที่ปฏิบัติธรรม*. Nursing Journal of the Ministry of Public Health : Vol. 25 No. 3 (2016): September – December 2016
- Matt Tenney & Tim Gard. (2016). *The Mindfulness Edge: How to Rewire Your Brain for Leadership and Personal Excellence Without Adding to Your Schedule* Hardcover, New York: Wiley
- Phra Dharmkittiwong (Thongdee Suratacho). (2010). *Dictionary for Buddhist Studies “Kamwat words”*. Bangkok: Morals Council and Morals Celebrate Institutions.